ชื่อเรื่อง

ทุนทางสังคมกับการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำเพื่อการเกษตร

ของสมาชิกกลุ่มสูบน้ำพลังไฟฟ้า ในพื้นที่องค์การบริหารส่วน

ตำบลหัวดง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

ผู้วิจัย

นฤมล แก้วเปี้ย

ประธานที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลลภัช สุขสวัสดิ์

กรรมการที่ปรึกษา

ดร. อุดมพร ธีระวีริยะกุล

ประเภทสารนิพนธ์

วิทยานิพนธ์ รป.ม. สาขาวิชานโยบายสาธารณะ,

มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2556

คำสำคัญ

ทุนทางสังคม การมีส่วนร่วม การจัดการน้ำ

บทคัดย่อ

โครงการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการและจัดสรรน้ำเพื่อการเกษตรนี้ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หัวดง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ได้รับการถ่ายโอนอำนาจจาก กระทรวงวิทยาศาสตร์ โดยที่อบต.หัวดงนำมาบริหารจัดการโดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม ของประชาชน ผลของการบริหารดังกล่าวทำให้อบต.หัวดงได้รับรางวัลจากสถาบันพระปกเกล้าในปี 2550 การศึกษานี้จึงต้องการศึกษาว่าทุนทางสังคมนั้นมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิก กลุ่มหรือไม่ โดยแบ่งองค์ประกอบทุนทางสังคมที่ศึกษาเป็น 3 ด้านคือ 1) ด้านเครือข่ายชุมชน 2) ด้านบรรทัดฐานของการพึ่งพาอาศัยกัน และ 3) ด้านความไว้วางใจ ส่วนการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการน้ำนั้น แบ่งเป็น 4 ด้าน 1) ด้านการตัดสินใจ 2) ด้านการดำเนินการ 3) ด้านการรับประโยชน์ และ 4) ด้านการประเมินและตรวจสอบ งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัย แบบผสมผสาน ประกอบไปด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบผอบถามและแบบสัมภาษณ์ การวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบผอบถามและแบบสัมภาษณ์ การวิจัยเชิงปริมาณใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกกลุ่มสูบน้ำพลัง ไฟฟ้า 232 คน จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิตเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมานเพื่อหาคาจามแตกต่างโดยใช้ Z-test และ One-Way ANOVA จากนั้นจึงใช้แบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์ตัวอย่างเพิ่มเติมจากตัวอย่าง 24 คน แล้วนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ วิเคราะห์และ บรรยายประกอบกับผลของการวิจัยเชิงปริมาณ

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับบรรทัดฐานทางสังคม และระดับความ ไว้วางใจในระดับที่สูง แต่มีเครือข่ายชุมชนในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการทุกด้านมีระดับสูง เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองคือ ทุนทางสังคมและ

244

การมีส่วนร่วม พบว่า 1) เครือข่ายชุมชนไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในทุกๆด้าน 2) บรรทัด ฐานของการพึ่งพาอาศัยกันมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการมีส่วนร่วมทุกด้าน ยกเว้นด้านการรับผลประโยชน์ที่ไปในทิศทางเดียวกัน 3) ความไว้วางใจมีความสัมพันธ์ไปใน ทิศทางเดียวกันกับการมีส่วนร่วมในทุกด้าน และมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำ ชัดเจนที่สุด นอกจากนี้ในงานวิจัยชิ้นนี้ยังพบว่าการเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการประเมินและ ตรวจสอบอยู่ในระดับต่ำที่สุดจากทั้ง 4 ด้าน ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการศึกษาคือองค์การบริหาร ส่วนตำบลควรมีการเพิ่มการสร้างความไว้วางใจโดยการสนับสนุนการมีส่วนร่วมด้านการประเมิน และการตรวจสอบโครงการการจัดการน้ำ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และนำไปสู่ความยั่งยืน

Title

SOCIAL CAPITAL AND PUBLIC PARTICIPATION OF

MEMBERS IN IRRIGATION MANAGEMENT FOR

AGRICULTURES IN HUA DONG SUBDISTRICT

ADMINISTRATION ORGANIZATION, MUANG DISTRICT,

PHICHIT PROVINCE.

Author

Naruemon Kaewpia

Advisor

Assistant Professor Wanlapat Suksawas, Ph.D.

Co - Advisor

Udomporn Teeraviriyakul, Ph.D.

Academic Paper

Thesis M.P.A. in Public Policy,

Naresuan University, 2013

Keywords

Social Capital, Public Participation, Irrigation Management

ABSTRACT

The irrigation management for agricultures project in Hua Dong Sub-district Administration Organization (SAO), Muang District, Phichit Province has been transfer power from the Ministry of Sciences. SAO manages the project by having people to be a part of it. The outcome is satisfied as SAO was awarded from Phra Pok Khlao Institute in the year 2008. This study aims to investigate the relationship between social capital and public participation in irrigation management in Hua Dong SAO. Social capital is divided into 3 aspects which are 1) Community network 2) Norms of reciprocity and 3) Trust. The public participation of member in irrigation management is divided into 4 aspects which are 1) Making decision 2) Processing 3) Benefit receiving and 4) Evaluation and Examining, respectively. This research employs both quantitative and qualitative methods. The instrument used in this research is the questionnaire and interviews by having project members as sample groups. The results of quantitative method are analyzed by a descriptive statistics method, and inferential statistics method for finding the different value by using Z-test, and One-way ANOVA. As regard to qualitative method, information from the interviews are categorized and analyzed to support the

findings from the questionnaire to explain deeper about the relationship between the two concepts.

The study finds that social capital, norm of reciprocity, and trust of the respondents are shown in the high level. However, as regards to the respondents' community network, it is shown in the middle level. The project's public participation of members in every aspect is high. By focusing on the relationship between social capital and public participation, it is found that 1) the community network does not relate to the public participation in any aspect, 2) norms of reciprocity relate to the public participation in the opposite direction in every aspects except the benefit receiving which shown in the same direction, 3) trust relates the same direction to the public participation in every aspect. Moreover, it is discovered that the public participation in evaluation and examining aspects are shown in the lowest level. Therefore, the opportunity should be open by SAO for the public in evaluate and examine the project. It is hoped that by having public participation in project's transparency and sustainability could be enhanced.